

Oslo, 5. januar 2015

Høringsinnspill til Meld. St. 7 (2014-2015) (Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)

NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med mer enn 77 000 medlemmer. NITO organiserer ingeniører, bioingeniører og teknologer med høyere utdanning eller tilsvarende kompetanse,. Blant disse er studenter og vitenskapelig og administrativt ansatte ved universiteter og høyskoler.

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning gir, sammen med prioriteringene i statsbudsjettet, føringer for viktige satsningsområder spesielt innen forskning. Det er viktig å styrke de miljøene som allerede er sterke uavhengig om de i utgangspunktet er tilknyttet universiteter, høyskoler eller forskningsinstitutt. Det er også viktig å satse på de ulike aktørene i forskning uavhengig om de har fokus på grunnforskning, næringsrettet forskning eller innovasjon. Dette for å knytte tette bånd til et aktivt og innovativt næringsliv.

NITO hadde håpet at langtidsplanen skulle gi noen tydeligere prioriteringer innen utdanningskvalitet og dimensjonering av utdanning, og vi ønsker å fokusere på følgende i vårt innspill:

- Hvordan skaffe den kompetansen Norge har behov for?
- Sammenheng mellom forskning, utdanning og næringsliv
- Forutsetninger for god utdanningskvalitet

Hvordan skaffe den kompetansen Norge har behov for?

Prioriteringene i langtidsplanen medfører behov for å øke antall studenter innen ingeniør- og teknologifag. Dersom dette skal gjøres på en god måte er det viktig at institusjonene har tilstrekkelig infrastruktur og kapasitet blant de vitenskapelig ansatte før nye studieplasser tildeles. I tillegg må utdanningsinstitusjonene kunne tilby konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår for å kunne tiltrekke seg de beste hodene. Vi forventer at det blant annet vil gjenspeiles i ny finansieringsordning for UH-sektoren. I tillegg er det nødvendig å ruste opp utstyrsparken ved de ulike ingeniørutdanningene.

Utdanningens relevans for arbeidsliv og samfunn må være en viktig faktor når det skal bestemmes hvilke utdanninger som skal tilbys og hvor mange studieplasser det er nødvendig å tilby.

NITO mener at det er nødvendig å styrke fagmiljøene ved å slå sammen institusjoner, innføre sterkere regionalt samarbeid og arbeidsdeling. Det er viktig å utvikle små utdanningsmiljøer til å bli mer robuste og levedyktige ved å sørge for sterkere fagmiljø. Dette er prosesser som allerede er i gang, og som vi forventer vil bli konkretisert i den varslede stortingsmeldingen om struktur i UH-sektoren.

Sammenheng mellom forskning, utdanning og næringsliv

NITO er glad for at det legges vekt på at forskningsmiljøene skal bygges på utdanningsmiljøene og at disse miljøene skal kobles sammen, men mener langtidsplanen mangler konkrete tiltak for hvordan forskning og utdanning kan integreres.

Forskningsbasert utdanning og studentaktiv forskning vil gi studenter bedre innsikt i sitt fagfelt og vil gi større mulighet til å se teori i sammenheng med praksis. Noe av det viktigste studenter lærer gjennom høyere utdanning er å tilegne seg oppdatert kunnskap, forskningsresultater bør derfor benyttes mer aktivt i undervisningen.

I tillegg til å styrke forskningsbasert utdanning er det viktig å ivareta den praktiske tilnærmingen i undervisningen i profesjonsutdanningene. Det må derfor gis insentiver til å utvikle og opprettholde gode profesjonsutdanninger på bachelornivå, uavhengig om de tilbys ved et universitet eller en høyskole.

Samarbeid med næringsliv, offentlige og private bedrifter, gjør utdanningen mer relevant for studentene og fremtidige arbeidstakere som er bedre rustet for arbeidslivet. Praksis er et eksempel på slikt samarbeid. I ingeniør- og teknologiutdanningene vil praksis kunne bidra til mindre frafall og økt motivasjon for å fullføre utdanningen blant studentene, samtidig som det er viktig for forståelsen av faget og for utførelsen av fremtidige arbeidsoppgaver

Oppdatering og hospitering i arbeidslivet for vitenskapelig ansatte vil bidra til at disse får nyttige erfaringer og kunnskaper om livet utenfor en høyere utdanningsinstitusjon, noe som vil bety bedre og mer relevant undervisning.

Forutsetninger for god utdanningskvalitet

Tilstrekkelig antall vitenskapelig ansatte og ansatte med den riktige kompetansen, er grunnleggende forutsetninger for god utdanningskvalitet. Det samme gjelder nødvendig infrastruktur, herunder bygg, laboratorier og vitenskapelig utstyr.

NITO forventer at den pågående gjennomgangen av finansieringssystemet for UH-sektoren vil legge til grunn at finansieringen av de ulike utdanningene skal gjenspeile de reelle investeringene og kostnadene som er nødvendig for å kunne gi en kvalitativ god utdanning. Det er dessuten viktig å videreføre bevilgninger til utstyr ved ingeniørutdanningene slik at disse utdanningene kan få hentet inn etterslepet i utstyrssituasjonen.

NITO mener det må utarbeides gode kvalitetsindikatorer for utdanning. Disse bør kobles opp mot insentiver som gir uttelling på linje med forskningsinsentiver. Institusjoner som arbeider aktivt med kvalitet og god gjennomstrømning bør premieres. På samme måte bør undervisningspersonell som prioriterer undervisning av høy kvalitet meritteres for dette arbeidet.

Kvalitetsindikatorer bør knyttes opp mot:

- Utdanningens relevans for arbeidsliv og samfunn
- Samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner
- Samarbeid med næringsliv
- Oppdatering og hospitering i arbeidslivet for faglig ansatte
- God gjennomstrømning av studenter
- Individuell oppfølging og veiledning av studenter
- Tilpasning av undervisningsmetoder etter faglig innhold og studentenes behov
- Mulighet for faglig fordypning for studenter
- Forskningsbasert utdanning og studentaktiv forskning
- Grad av internasjonalisering

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær